

Pre deti a všetky Božie deti

Žalm 148, Chválospev o Bohu Stvoriteľovi (I. časť)

Katechéza Jána Pavla II. na všeobecnej audiencii pre veriacich na nádvorí pápežského paláca v Castel Gandolfo 17. júla 2002

1. Žalm 148, ktorý sa práve vzniesol k Bohu, je naozaj „chválospevom stvorenií“, je to akoby Te Deum Starého zákona, kozmické aleluja, ktoré do Božej chvály zahŕňa všetko a všetkých.

Jeden súčasný exegéta ho komentuje takto: „Žalmista volá všetky bytosti menom a zaraďuje ich: hore je nebo, dve nebeské telesá podľa času a vedľa nich hviezdy; na jednej strane sú ovocné stromy, na druhej cédre; v jednej rovine plazy, v druhej vtáky; tu sú kniežatá a tam národy; v dvoch radoch -možno držiak sa za ruku- mládenci a dievčatá... Boh im určil ich miesto a úlohu; človek ich prijíma a dáva im miesto v reči a takto usporiadaných ich vedie na liturgické slávenie. Človek je „pastier bytia“ alebo „liturgia stvorenia“ (L. Alonso Schöckel, Trenta salmi: poesia e preghiera, Bologna 1982, p. 499).

Sledujme aj my tento univerzálny chór, ktorý zaznieva na nebeskej klenbe a ktorý má za chrám celý vesmír. Nechajme sa strhnúť duchom chvály, ktorú všetky stvorenia vznášajú k ich Stvoriteľovi.

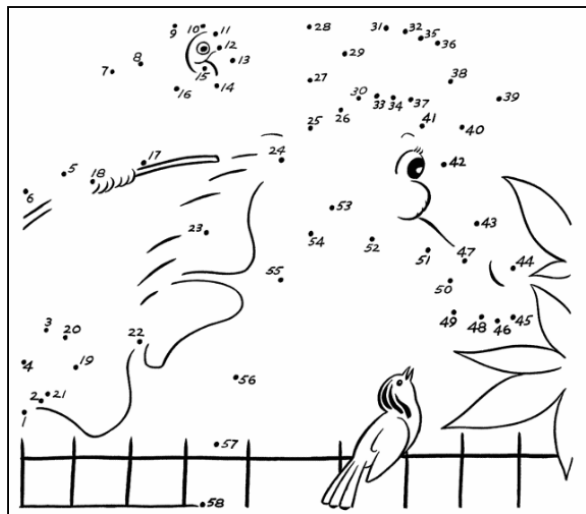
2. V nebi nachádzame spevákov hviezdneho vesmíru: najvzdialenejšie nebeské telesá, zástupy anjelov, slnko a mesiac, žiariace hviezdy, „nebesia nebies“ (porov. v. 4), čo je hviezdny priestor, horné vody, ktoré si človek Biblie predstavuje ako uchovávané v nádržiach, prv než sa vylejú ako dážď na zem.

Aleluja, to jest výzva „chváliť Pána“ zaznieva najmenej osemkrát a má za konečný cieľ harmóniu nebeských bytostí: „Vydal zákon, ktorý nepominie“ (v. 6).

Pohľad sa potom obracia na pozemský horizont, kde sa rozvíja sprievod spevákov, najmenej dvadsiatich dvoch, čo znamená určitý druh abecedy chvály, rozsiaty na našej planéte. Sú tu morské obludy a priepasti, symboly vodného chaosu, na ktorom je položená zem (porov. Ž 24, 2) podľa kozmického poňatia starých Semitov.

Cirkevný otec svätý Bazil poznamenáva: „Žalmista nepohrdol ani priepastou a prijal ju do všeobecného chóru stvorenia a tak v jazyku sebe vlastnom harmonicky dopĺňa aj ona hymnus na Stvoriteľa“ (Homilie in hexaemeron, III, 9: PG 29, 75).

z L'Osservatore Romano, č. 29 (týždenné vydanie v taliančine) z 19. júla 2002

Raj Otcov púšte O triezvosti

Istý brat prišiel k abbovi Teodorovi a začal s ním hovoriť o veciach, ktoré dovtedy vôbec neskúsil. Preto mu stariec povedal: „Ešte si si nenašiel loď ani si na ňu nenaložil náklad, a skôr ako si vyplával, už si dorazil do mesta. Najprv sprav svoju prácu, potom budeš mať rýchlosť, o ktorú sa snažíš teraz.“

Pýta sa Peter Janka:
„Jano, ako ďaleko je Amerika?“
„Nepýtaj sa a plávaj“

prevzaté, spracoval MŠ

Vydáva
Gréckokatolícka cirkev
Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov
Ul. Martina Benku 7, 080 01 Prešov

Len pre vnútornú potrebu

Dobrovoľný príspevok: 0,10 €

internet: www.grkat-sekcov.sk

e-mail: presov.sekcov@grkatpo.sk

tel.: 051/7725 540

tlač: A-print, sro., Reimanova 9, Prešov

Neprešlo jazykovou úpravou

V. ROČNÍK

† Farský list

Číslo 22 14. november 2010

Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

Nečistota a neporiadok nás zahanbujú

Neuškodilo by ešte jesenné upratovanie! Veď smetiari či správcovia budov nie sú jediní, ktorí nesú zodpovednosť za neporiadok na uliciach miest či dedín. Aj vy nechtiac zakopnete do plastovej fľaše alebo sa pošmyknete na obaloch z nanukov a čipsov, keď sa náhlite na autobus? Aj vám prekáža, keď na autobusovej zastávke skloníte hlavu a zrak ponoríte do cigaretovej ohorkov a použitých cestovných lístkov? Akými odpadkami sú posiate trávnaté plochy okolo panelákov na sídliskách, ale aj bufetov, železničných a autobusových staníc či škôl?

Verejný poriadok nie je len vecou profesionálnych pracovníkov čistiacich firiem, ktorí upratovanie zabezpečujú za peniaze z našich daní. Žiaľ, porozhadzované odpadky sú prejavom nekultúrneho správania konkrétnych ľudí životného a sociálneho prostredia. Celý život mi pripadá ako jedno veľké upratovanie. Možno, že sa svet po poklesku Adama, po jeho zostúpení na nižšiu úroveň, stal tak trochu smetiskom. A pritom v hĺbke každého z nás drieme túžba po poriadku, harmónii, pokoji. Takýto záujem je nielen v nás ľuďoch, ale aj v celom stvorení. V skutočnosti však znečistené životné prostredie, čierne skládky a neporiadok odporujú vznešenosti stvorenia.

Svätý František, patrón ekológie, dáva príkladné postoje, ktoré by mali aj nám ľuďom tretieho tisícročia pripomínať, ako sa správať k prírode. Jedinečnosť svätca súvisí s jeho obdivom k stvoreniu a tvorstvu zachovaním jeho poriadku a rovnováhy. Vo vzťahu k prírode je plný obdivu a chvály, úcty a vďačnosti, skromnosti a šetrnosti, pričom si je vedomý závislosti od Pôvodcu všetkého dobra. Svätý František všade okolo seba videl odtlačok, pečať, podpis Stvoriteľa. Vedel žasnúť i nad najmenším dielom, ba aj neživú prírodu tituloval menom „sestra“ a „brat“.

Pokladáme sa za moderných ľudí žijúcich v civilizovanej krajine. Nestačí citlivo a s rešpektom pristupovať k právam človeka, ale treba ochraňovať aj prírodu. Ak by však v spoločnosti nechýbala úcta k stvoreniu, potom by si nikto nedovolil len tak porozhadzovať hocičo, čo už nepotrebuje. V časoch konzumizmu dávame najavo, že máme navyše mnoho vecí i jedla. Príroda vzdychá pod záplavou odpadu, neporiadku a špiny. Tento problém nás vyzýva k výchove detí i dospelých nielen v rámci projektov, ale najmä v rodinách, aby sme si vedeli ctiť dar prírody, ktorú sme dostali do užívania. Poobzerajme sa a spravme niečo dobré.

o. Rastislav Baka

Svätá veľkomočenica Katarína

Za čias rímskeho cisára Maxentia žila v Egyptskom kraji v meste Alexandria panna Katarína, ktorá mala osemnásť rokov. Pochádzala z cisárskeho rodu, po otcovi zdedila veľké bohatstvo a medzi všetkými pannami v kraji vynikala aj krásou tela, aj múdrosťou rozumu. Jej matka, ktorá vtedy ešte žila, bola kresťankou, no iba tajne kvôli veľkému prenasledovaniu, ktoré bolo začaté proti kresťanom. Mnohí mládenci sa snažili Katarínu získať za ženu, no ona ich neprijímal, žiadneho nechcela, a keď matka a príbuzní na ňu silno naliehali, aby si vybrala manžela, odpovedala: „Ak chcete, aby som vstúpila do manželstva, tak mi nájdite mládenca, ktorý by mi bol podobný v štyroch

daroch, ktorými, t.j. aby mi bol rovný čo do pôvodu, bohatstva, krásy a múdrosti. Ak nebude mať čo len jeden z týchto darov, nebude ma hoden.“

Matka Kataríny mala jedného duchovného otca, človeka svätého a slúžiaceho Bohu, ktorý žil na tajnom mieste za mestom. K tomuto pobožnému starcovi matka priviedla Katarínu, aby ju priviedol na iné myšlienky. Pustovník, keď vypočul matku i dcéru, rozhodol sa tú druhú priviesť k poznaniu Krista, nebeského Kráľa, preto jej povedal: „Poznáš jedného predivného mládenca, ktorý ťa neporovnateľne prevyšuje vo všetkých daroch, o ktorých si mi hovorila. Jeho krása prevyšuje slnečné svetlo, jeho premúdreosť vládne všetkým stvoreniam,

bohatstvo jeho pokladov sa nachádza po celom svete a nikdy sa nezmenší, ale ešte sa zväčšuje, a jeho pôvod je nevýslovný, nepochopiteľný.“ Katarína sa spýtala: „Je možné vidieť toho mládenca, o ktorom hovoríš také predivné veci?“ Starec teraz všetko uvažovanie Panny obrátil na Ježiša Krista, ktorého jej predstavil ako oného mládenca a hovoril jej o jeho vtelení a narodení, o jeho náuke a zázrakoch, o jeho strastiach a smrti a nakoniec o jeho druhom príchode na tento svet, aby súdil všetkých ľudí. A ona, ako premúdra a učená, všetko ľahko a rýchlo pochopila, celým srdcom uverila v Krista Spasiteľa a prijala krst. Keď sa s matkou vrátila domov, celú noc sa modlila, a keď ráno usnula, vo sne uzrela Prečistú Pannu Máriu s Ježišom na rukách. On jej podala krásny prsteň a povedala jej: „Dnes ťa prijímam za svoju večnú nevestu, zachovaj svoju čistotu pre mňa a nerozmýšľaj o pozemskom ženíchovi.“ Po týchto slovách sa videnie skončilo, a keď sa Katarína zobudila, uzrela na svojom prste predivný prsteň, v srdci zacítila radosť a nadpozemskú veselosť a celá sa tak zmenila, že od toho času o ničom inom nepremýšľala, len o svojom milovanom ženíchovi, o Ježišovi Kristovi.

V tom čase do Alexandrie prišiel cisár Maxentius a pozval ľudí z okolitých miest a dedín, aby sa s obetami zišli do Alexandrie a tu sa spoločne poklonili ich bohom. Všetko sa udialo podľa cisárovho príkazu. V určený deň sa zišlo veľké množstvo ľudí a začalo sa prinášanie obiet a pohanské obrady. Počas týchto obradov sa v dverách chrámu zjavila sv. Katarína s niekoľkými slúžkami. Oči všetkých sa na ňu mimovoľne obrátili, pretože sa zračila akoby nadpozemskou krásou. Keď sa postavila pred cisára, vysvetľovala mu klaňanie sa tým modlám ako hlúposť a krásnymi slovami dokazovala pravdu kresťanstva a nespravodlivosť prenasledovania kresťanov. Všetci prítomní sa divili jej odvahe, rečnicvu a sile dôkazov a od údivu stáli ako stĺpy. Aj sám cisár pocítil silu premúdrosti tej krásnej kresťanskej panny a nevedel, čo jej odpovedať. Preto ju kázal zobrať pod stráž. Sám rozoslal listy 50 najslávnejším učencom v kraji, aby prišli do Alexandrie a tu sa sporili s

premúdra a učenou kresťanskou pannou, ktorá sa vysmieva z ich bohov a vychvaľuje akéhosi Krista. I prišlo 50 učených mužov, pred ktorých postavili sv. Katarínu. No tá čistá, Bohom osvietená Kristova nevesta, bránila svoju vieru tak jasne, horlivo a silno, že jej učení protivníci museli onemieť a priznať jej dokonalé víťazstvo nad sebou. A to ešte nestačilo, oni sami osvietení milosťou Božou a premožení dôkazmi Kataríny sa teraz

vysmievali zo svojich falošných bohov a uverili a pred všetkými vyznávali pravého Boha, Stvoriteľa neba i zeme, i jeho jednorodného Syna, Ježiša Krista. Vtedy sa cisár veľmi rozhneval, prikázal uprostred mesta urobiť veľký oheň, aby v ňom spálil všetkých tých učencov. Tí, keď vypočuli taký súd a cisárov rozsudok pre seba, padli k nohám sv. Kataríny prosiac ju, aby za nich prosila pravého Boha a pred smrťou ich pokrstila. Svätá, naplnená radosťou, im povedala: Dúfajte iba v Pána a on vám bude milostivý! A pritom verte, že oheň, ktorým

vás strašia neveriaci, vám bude krstom i rebríkom, ktorý vedie do neba. V tom ohni sa očistíte od každej škvrny tela i duše, ako jasné hviezdy sa postavíte pred Kráľa Slávy a budete jeho priateľmi na veky.“ Potom každého z nich označila na čele znakom sv. kríža a oni posilnení aj slovami svätej, aj týmto znamením, radostne pošli na muky. Vojaci ich pohádzali do ohňa dňa 17. novembra 304. Večer prišli niektorí veriaci, aby pozbierali ich ostatky a telá ich všetkých našli celé, ani jeden vlas na nich v ohni nezhořel. Skrze tento zázrak mnohí dospeli k poznaniu pravdy a tie telá boli so ctou pochované na osobitnom mieste.

Potom cisár obrátil svoj hnev na sv. Katarínu. Ona však naďalej pred ním statočne obhajovala kresťanské náboženstvo a odmietala vrátiť sa k pohanstvu. Bola odsúdená na smrť a sťatá. Keď kat odťal jej hlavu z jej šije vyteklo namiesto krvi mlieko. Jej smrť nastala 24. novembra 304. Jej čestné telo hneď v tej chvíli, ako opisuje zbožná tradícia, zobraли svätí anjeli a preniesli na horu Sinaj a tam pochovali na slávu Krista Boha, ktorý s Otcem i so Svätým Duchom v jednom Božstve kraľuje na veky vekov. Amen.

o. Michal

Desatoro Nezabiješ!

Piate prikázanie, ktoré dostal Mojžiš na Sinaji od Boha znie: Nezabiješ! Toto prikázanie nám poukazuje na to, že nezahŕňa v sebe len vraždu, ale aj o ochranu života, úctu k všetkému živému, k prírode aj k sebe samému. Človek môže zabíjať bez toho, aby vraždil. Už tým, že obmedzuje život druhého človeka, ničí prírodu, používa drogy, či iné látky, ktoré škodia ľudskému telu alebo druhým ľuďom. Každý jeden z nás môže zabíjať aj medziľudské vzťahy, dôveru, vierohodnosť, nádej. Môže zabíjať telo aj ducha. Týmto prikázaním teda Boh chráni život človeka od jeho počatia až po jeho prirodzenú smrť.

Hriechy proti tomuto prikázaniu:

vražda – je násilné vyhasenie ľudského života nevinného človeka iným človekom. Je ťažkým hriechom. Bratovražda, vražda rodiča alebo manželského partnera sú zvlášť ťažké zločiny, lebo trhajú prirodzené zväzky.

samovražda – je hriechom, pretože človek úmyselne smeruje ku skončeniu vlastného života a tým si privlastňuje právo nad životom a smrťou, ktoré patrí výlučne Bohu. Je v rozpore s láskou k sebe samému, aj s láskou k blížnemu.

škodenie si na zdraví – alkohol, drogy, fajčenie, nesprávne oblečenie, nedodržiavanie bezpečnostných predpisov, ...

potrat (interupcia) – úmyselný zákrok, ktorým sa ničí ľudský plod priamo v tele matky. Vedomá a dobrovoľná spolupráca pri potrate je ťažkým hriechom. Cirkev trestá tento zločin trestom exkomunikácie, čím chce zdôrazniť závažnosť spáchaného zločinu.

eutanázia – ukončenie života trpiaceho alebo starého človeka.

vojna – vojna je veľmi zlá, pretože pri nej vyhasne mnoho životov a život máme od Boha. Cirkev vyzýva, aby sme sa modlili a prosili Boha, aby nás zachránil pred vojnou. Je dovolené viesť tzv. obrannú vojnu, ale aj to len po splnení určitých podmienok.

o. Michal

Oznamy farnosti

- v dnešnú nedeľu 14. novembra je **zbierka na podporný fond Arcibiskupského úradu**
- **v pondelok 15. novembra** sa začína 40 – dňový pôst pred sviatkom Narodenia Pána – **Filipovka**. Predpísané dni zdržanlivosti od mäsa sú v piatky, no je na zvážení každého či nechce sa zdržiavať od mäsa aj v stredu.
- v nasledujúce pondelky sa budeme na kantorských kurzoch zvlášť venovať obdobiu pred Narodením Krista - Filipovke. Budeme sa učiť piesne typické pre toto obdobie a Moleben pred Narodením Krista.
- v pondelok, 15. novembra po skončení svätej liturgie bude stretnutie **hospodárskej rady - kurátorov**
- v utorok, 16. novembra po sv. liturgii bude stretnutie **pastoračnej rady**
- v stredu, 17. novembra keďže máme deň pracovného pokoja, sv. liturgie budú ráno o 8.00 hod. a večer o 18.00 hod. Po večernej sv. liturgii sa pomodlíme Moleben k bl. P.P. Gojdičovi, keďže je 17.-teho v mesiaci
- počas Filipovky sa budeme vždy v pondelky po sv. liturgii modliť **Moleben pred Narodením Ježiša Krista**
- pozývame všetky deti a mládež na aktivity, ktoré sa konajú v našej farnosti: vždy v pondelok o 17.00 hod. sú to spoločné športové stretnutia v našom pastorač. centre, po sv. liturgii od 19.00 hod je športové centrum otvorené pre rodiny farnosti, v utorok o 16.00 hod. pozývame mladých do 18. r. na stretnúť a v piatok sú to stretnúť detí od 16.00 hod. v pastoračnom centre a **detské sv. liturgie o 18. hod.**
- budúcu **nedeľu 21. novembra** bude pri sv. liturgiách **naša vlastná farská zbierka**